

V.

Ἀναστασίου Ἀντιοχείας περὶ ἱερωσύνης.

Anastasio Antiocheni de Sacerdotio.

Ὁ τὸν ἄξιον τῆς ἱερωσύνης τιμῶν καὶ ἅγιον ὀνομάζων, ἄνθρωπον τιμᾶ καὶ δοξάζει· ὁ δὲ τὸν ἀνάξιον τιμῶν, τὴν ἱερωσύνην τιμᾶ· σκόπει τείνουσιν πότερον τιμιώτερον. Ἴσος γὰρ ὁ ἀμαρτωλὸς ἱερεὺς ἀνδρὶ λέπραν ἔχοντι εἰς τὰς χεῖρας καὶ χρῦσον διανέμεντι· καὶ ἡ μὲν λέπρα παρ' αὐτῷ μένει, οἱ δὲ λαμβάνοντες τὸ χρῦσιον, ἀλόγιστοι μένουσιν. Γέγραπται ἐν τῷ βίῳ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ὅτι διέβαλον ἐνόπιον αὐτοῦ τινα ἱερέα διὰ τι πταισμά εἰς τὸ κατακρίναι αὐτὸν καὶ ἀποκηρῦξαι τῆς διακονίας αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἔφη ὡς ἱερωμένος Θεοῦ· Μὴ μοι γένετο τοῦτον κατακρίναι ἱερέα Θεοῦ· μᾶλλον δὲ ὀφείλει μοι σκεπάσαι αὐτοῦ τὸ πταῖσμα. Θεοῦ γὰρ ἐστὶ λειτουργός· εἰ καὶ ἔπταισεν, ἔχει γὰρ τὸ ἴδιον συνειδὲς κριτὴν ἀπκράμιλλον 1) κατακρίνειν αὐτὸν· ὁ γὰρ ἑαυτὸν κατακρίνων, εὐ κρίνεται, ὡς φησὶν ὁ ἀπόστολος 2)· ὁ δὲ κατακρίνων ἕτερον κατακριθήσεται ὑπὸ Θεοῦ, καὶ γὰρ ὁ Θεὸς μόνος οἶδε, πῶς δεῖ, ἰδίαν πράξιν τε καὶ διάθεσιν, ἀλλ' οὐκ ἄνθρωπος.

Qui virum sacerdotio dignum honorat et sanctum vocat, homini honorem et gloriam impertitur. Qui vero honorat indignum, sacerdotium veneratur. Vide igitur utrum sit commendabilius. Similis enim est indignus sacerdos homini lepram in manibus habenti, et distribuenti aurum: sua illi lepra manet, qui vero accipiunt aurum, puri a tabe manent. Scriptum est in vita Magui Constantini, delatum apud eum fuisse quemdam sacerdotem alicuius criminis reum, ut damnetur eum et a munere deponeret. At ille

respondit, ut Deo sacratus: «Absit ut a me damnetur sacerdos Dei. A me potius oportet velo tegatur eius lapsus, Dei quippe minister est: etiamsi deliquerit, habet propriam conscientiam, iudicem omni exceptione maiorem, qui damnet eum. Qui enim se damnat, non iudicatur, ut ait Apostolus; qui vero damnat alium, damnabitur a Deo. Etenim Deus solus videt, uti oportet, et propriam actionem et intentionem, non autem homo.»

VI.

Τοῦ ἀγιοτάτου Ἀναστασίου διήγησις ἱερά περὶ τοῦ πάπα Ῥώμης Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου καὶ θαυματουργοῦ καὶ περὶ τοῦ ὀφειμένου ἐπιτίμιον.

Sanctissimi Anastasio narratio sacra de Romano papa Gregorio cognomine Dialogo et Thaumaturgo et de eo qui epitimia contemnit.

Διηγῆσατο ἡμῖν τις πρεσβύτερος ὀνόματι Πέτρος 1) ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης, περὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου τοῦ πάπα τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι γενόμενος πάπας ἔκτισε μοναστήριον ἀνδρῶν μέγα καὶ ἔδωκεν ἐντολὰς ἵνα μηδεὶς τῶν μεναχῶν ἴδεν ἔχη τί ποτε, μηδὲ ἕως ἄβολου. Ἀδελφός γάρ τις ἐκ τοῦ μοναστηρίου εἶχεν ἀδελφὸν κοσμικὸν καὶ ἤτησεν αὐτὸν λέγων· Καμάσιον εὐκ

Retulit nobis quidam presbyter nomine Petrus, profectus e Roma, sanctissimum olim Gregorium Dialogum, eiusdem urbis episcopum, quum pon-

tifex factus esset, condidisset ingens virorum monasterium et dedisse regulas, ne quis monachorum quidquam proprium haberet, ne ex-

Ex eodem cod. ottobon. f. 296. — 1) ἀπαράμιλλον κατακρίνει cod. — 2) Ἀπόστολος. Cf. Rom. XIV, 22, 23.

Venia dabitur brevi narratiunculae, quae cur aliquam sedem non habuerit inter vetera de Gregorio Magno testimonia et antiquas τοῦ διαλόγου graecas versiones, mirari subit: eos enim qui edendis eius operibus haud semel insudarunt, saepius in hanc pagellam incidisse puto, quum non Romae tantum, sed alibi eadem in multis codicibus circumferri memini. Neque otiosa videtur inter alia

luris canonici monumenta stelsse, quum apud Orientales celebratissimae sint litterae de defunctorum absolutionibus. Quam lubrico nitantur fundamento, ex illo disce exemplo, in quo mirum in modum pervertitur ingenua et authentica dialogorum pagina quam videsis in libr. IV, cap. 55, opp. t. III, p. 464. Contulimus vatic. 720, f. 77 et vallicell. F. 47, f. 256. 1) Πέτρος. Vide, si vacat, an bonus ille Petrus qui primum in Sicilia subdiaconus egit, tum Romae diaconus, ubi tam apte et scite cum sancto pontifice colloquebatur, presbyter in Oriente evaserit ac re-